

Izhaja vsak dan

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob pone deljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 večer. Cene oglasov 16 stotink na vrsto petit; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 579.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik koncorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna koncorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Hrvatska zmaga v Istri.

ROČ 25. — Danes so se vršile občinske volitve v drugem in prvem volilnem razredu. Naša narodna stranka zmagala je tudi v drugem razredu in bo imela v prihodnjem občinskem zastopstvu večino, ker je, kakor sem vam včeraj brzojavil, zmagala tudi v prvem razredu. V drugem v volilnem razredu bilo je za našo stranko oddanih 72 glasov, za lahonsko pa le 37. Lahoni so si za sedaj mogli se skrajnami naporu ohraniti le še prvi razred, v katerem so dobili 26 glasov nasproti 19 našim.

Državni zbor.

DUNAJ 25. — Zbornica poslancev. — Po doslovnem prečitavanju došlih spisov, katero je trajalo pol ure, nadaljuje se razprava o vladnih izjavah.

Posl. Gross izjavlja, da nemška napredna stranka obžaluje spodkopavanje skupnosti vojske, katera je najboljša poročila za evropski mir in želi sklenjenje pogodbe z Ogrsko a naj bi se nagodba sklenila za vsako ceno. — Govornik pobija češke zahteve, katere imenuje nezmerno. Nadalje izjavlja, da bo sporazumljenje med Nemci in Čehi tako dolgo nemogoče, dokler bodo Čehi vztrajali pri svojih zahtevah. Govornik pozivlja vlado, naj vendar sledi stori konec svoji popustljivosti nasproti Čehom in naj z resnostjo in močjo napravi red v Avstriji.

Posl. Ferjančič bavi se z izjavami ministerskega predsednika z ozirom na ustanovitve visokih šol in se pritožuje radi krivice, katere se gojijo Slovincem in slovenskemu jeziku na sediških, posebno na Koškem.

Posl. Borčić dokazuje, da se Avstrija reši iz sedanjih zmešnjav le tedaj, ako bo nasproti vsem svojim naravnim pravičnim postopala toliko na narodno-političnem, kolikor na gospodarsko-političnem polju.

Ministerski predsednik dr. Koerber izjavlja najprej, da podpisuje izvajanja posl. Baernreitherja, katera bi se z malimi spremembami mogla izgovoriti tudi od strani ministrstva.

Nadalje polemizira govornik z izvajanjem posl. Kramarja in izjavlja, da mora vojska ostati enotna in skupna ter da nobena avstrijska vlada ne sme dovoliti v tej zadevi kake spremembe. Jednotranska sprememba pogodbenih zakonov ne bo imela nikoli praktične vrednosti, ako ne bi se hotelo dospeti do odprave dualizma in personalne unije. Glavne točke ogrskega vojnega programa določile so se že za časa Szellove vlade, sedaj so se dostavila le določila glede vojaških šol. Govornik opozarja na Tiszov izrek, da je v največjem interesu Ogrske, da se skupna vojska ne oslablja in zaključuje: Zaupajte v

činitelje, ki odločujejo osodo vojske; gotovo se ne zgodi prav nič, kar bi moglo biti v nasprotju z minulostjo vojske in tudi tedaj ne, ako bi se imelo ponoviti, kar smo v Avstriji pred kratkem doživeli, da so se iz narodnih motivov podpirala stremjenja, ki so imela druge namene.

DUNAJ 25. Preidši na narodno vprašanje, pritrjuje ministerski predsednik posl. Baernreitherju, da bi bil največji dobiček za Avstrijo, ako bi se doseglo sporazumljenje med Čehi in Nemci. Vlada se je dvakrat zaman potrudila, da bi se doseglo sporazumljenje, a je kljub temu pripravljena poskusiti to še tretjič in četrtič in si je nemogoče misliti, da ne bi se slednjič moglo dospeti do povoljnega rezultata v tej zadevi, ako bi Čehi dovolili v diskusijo svojih pravih zahtev. — Češka obstrukcija pa je tudi obstrukcija njih narodnih postulatov. Ministerski predsednik zavrača očitanje, da nalašč zavlačuje rešitev vprašanja o zavarovanju delavcev za starost in obnemoglost in pravi, da je treba vestnih in obširnih priprav za tako važno socialno-politično reformo.

Kar se tiče vseučilišnega vprašanja povdarja ministerski predsednik, da je o svojih zadnjih izvajanjih mislil istotako na ustanovitev univerze na Moravskem, kakor na ustanovitev samostojne italijanske univerze, katere potreba je že negativno izkazana po nevdržljivih razmerah v Inomostu. (Mejklci) Kar se tiče moravske univerze meni ministerski predsednik, da je poleg kulturnih momentov treba upoštevati tudi narodni moment. Vlada goji nado, da se moravska univerzitetno vprašanje reši pravično za obe narodnosti.

Slednjič meni ministerski predsednik, da z ozirom na znatno zvišanje avstrijskega državnega kredita v zadnjih 20 letih in z ozirom na precejšnji napredek na znanstvenem in kulturnem polju, ni opravičen prevelik pesimizem. Povod resničnemu zlu tiči le v postopanju z narodnim vprašanjem.

Iz ogrske zbornice.

BUDIMPEŠTA 25. — Zbornica poslancev.

Pred prehodom na dnevni red govoril je Kašutovec, posl. Benedek o volitvah v Szatmarskem okraju in očital trgovinskemu ministru, da je s pomočjo predsednika sodnega dvora skušal upljevati na državne uradnike.

Trgovinski minister Hieronymi je izjavil, da so predgovornikove informacije krive. On, minister, da je res govoril s predsednikom sodnega dvora, kateri je bil pri njemu na obisku, o politiki pa da nista spregovorila niti besedice, še manje pa o volitvah. Minister je slednjič izjavil, da mu ni prišlo niti na misel, da bi hotel izvrševati kak pritisk na neodvisnost sodnega stanu.

ljivemu pijancu, tovarišu Remyju, ki ga tira v pogubo.

Isti dan, v isti cerkvi se poroči tudi Zofija plemenita Buisières z milijonarjem, katerega so ji posilili starši, med tem ko jo drugi mladenič pl. Theobald ljubi in je od nje ljubljen. Nevesti se srečati iz cerkve grede, in bogata, a blaga plemkiza ponudi Marijani svojo prijaznost in pomoč, ko bi Marijana kedaj česa potrebovala.

Mine leto. Bertrand je bil spoden iz dela ter se potepa. Marijana postane mati; valed nepristane žalosti in muk radi zaničnosti svojega moža boleha in ne more hraniti deteta. Da bi mogla dati otroka dojki v rejo, se trudi dan in noč se šivanjem, toliko, da prihrani potrebne novce, katere hrani v predalu. Mož, ki rabi za pijačo, jih stakne v trenutku, ko je šla ona zanj iskati dela ter jih zapije v družbi s svojim zape-ljivcem Remyjem. Marijana, v obupu in strahu, da ji dete gladi ne pogine, ga nese v — najdenišnico.

Zofija pl. Buisières je postala v tem času vdova in mati, a ker njen olok hira, obljubi laži-zdravniku Appianju, da postane

Po nekaj opazkih posl. Benedeka v odgovor trgovinskemu ministru, oglašil se je za besedo ministerski predsednik, grof Tisza, kateri je izjavil, da bo v svoji lastnosti kakor minister za notranje stvari vsako nezakonitost strogo preiskoval in kazoval. Posl. Benedek naj svoje pritožbe o zlorabljanju uradne oblasti uloži ali na kompetentnih oblastih ali pa pri kraljevi kuriji, ne pa da spravlja pred parlament govorce iz volilnega boja, katerih ni mogoče kontrolirati.

Zbornica je na to prešla k volitvam podpredsednika in članov delegacije. — Zborničnim podpredsednikom bil je izvoljen baron Arthur Feilitzsch se 147 od 157 oddanih glasov. Na to se nadaljuje razprava o vojni predlogi.

BUDIMPEŠTA 25. Po govoru posl. Mukicea, ki je zavzel vso sejo, bila je razprava ob 2. in tri četrt prekinjena in se bo nadaljevala v jutrajšnji seji. — Na to je predsednik sporočil zbornici izid volitev članov v delegacijo. — Seja je bila zaključena ob 3. uri popol.

Volitve v Tiszovem volilnem okraju.

BUDIMPEŠTA 25. V volilnem okraju Ugra, kjer ministerskemu predsedniku grofu Tisza stoji nasproti kandidat neodvisnostne stranke odvetnik Stocker, se je volitev pričela. Do 10. ure zjutraj bilo je za grofa Tiszo oddanih 72, za odvetnika Stockerja pa 63 glasov. Socialno-demokratski kandidat Erler bil je zavrojen, ker ga ni priporočilo zadostno število volilcev.

UGRA 25. (Ob 6. uri zvečer.) Ogrska korespondenčna pisarna javlja: Ministerski predsednik grof Tisza dobil je 1126, kandidat neodvisnostne stranke, Stocker pa 682 glasov. Grof Tisza bil je z večino 444 glasov izvoljen državnozbornskim poslancem.

Sklicanje delegacij.

DUNAJ 25. Današnja »Wiener Zeitung« priobčene tri jednaka najvišja ročna pisma, naslovljena na ministre grofa Goluchowskega, dr. Koerberja in grofa Tiszo, s katerimi se sklicujejo delegacije za dne 25. dec. t. l.

Grof Goluchowski na potovanju.

DUNAJ 25. Minister za vnane stvari, grof Goluchowski odpotoval je danes na svoja posestva v Skali v Galiciji, kjer ostane nekoliko dni.

Taktika nemških strank.

DUNAJ 25. V današnji seji izvrševalnega odseka nemških strank sklenilo se je delovati na to, da po rešitvi sedanje razprave pride v parlamentu na dnevni red razprava o proračunskem provizoriju.

Seja pododseka za pomorski promet.

DUNAJ 25. Pododsek za proučevanje vprašanj o pomorskem prometu imel bo v ponedeljek dne 30. novembra t. l. svojo sedmo sejo v dvorani za seje industrijalnega

njegova, ako ji reši dete. Ker pa dete umre, ne da bi ona o tem vedela, si prilasti Appiani sleparskim potom iz najdenišnice Marijaninega otroka ter ga podtakne Zofiji kakor lastno dete.

Marijana pride v službo k Zofiji, tam spozna svoje dete ter ga hoče imeti. Ker vidi laži-zdravnik in sedanji zaročenec Zofije, da bi Marijana prekrizala njegove nakane, proglasi Marijano za blazno ter jo da za prepi v porišnico. Z naporom in zvijačo se posreči Marijani uiti iz zavoda ter s pomočjo Theobalda in svojega moža, ki je med tem krenil na pravo pot, razkriati sleparja Appianija, ki ne uide zaslužni kazni.

Pl. Zofija pa združi po svoji srčni želji svojo osodo s Theobaldom.

Kakor razvidno, je igra po svojem dejanju in po značajih, ki nastopajo, zanimiva ter imamo najboljše nadeje, da bomo našli v igralcih »Dramatičnega društva« zmožne in vredne tolmače istih. Zato smo prepričani, da najde vabilo na predstavo mnogoštevilnega odziva se strani našega občinstva, ki je dosedaj vedno simpatično zasledovalo vse nastope našega dramatičnega društva.

sveta v trgovinskem ministerstvu. Dnevni red te seje je sledeči: 1. Poročilo poročevalca, centralnega direktorja Güntherja o sklepih pododseka dne 18. t. m. glede razširjenja tržaške luke. 2. Poročilo poročevalca Hüttterotta o predlogu člana vit. Vukovića glede povspesevanja ribištva. 3. Poročilo poročevalca Dimitrija Eeonoma o predlogu vit. Vukovića glede povzdige obrežnega plovstva na kratke daljave.

Dijaški izgedi v Inomostu.

INOMOST 25. Ko je prof. de Gubernatis včeraj po noči odpotoval od tukaj, zbrala se je na koločvoru velika množica nemških visokošolcev, kateri so priredili de Gubernartisu sovražno demonstracijo ter mu žvižgali in upili »Abzug!« Prišlo bi bilo kmalu do spopada med nemškimi in italijanskimi dijak, a orožniki in redarji so z energičnim postopanjem to preprečili. Istotako so redarji preprečili namerovano demonstracijo pred italijanskim konzulatom.

Cesar Fran Josip na lovu.

DUNAJ 25. Cesar Fran Josip odpotuje jutri popoldne na lov divjih koz v Eisenerz, kjer ostane nekaj dni.

Kazenska razprava proti bivšim funkcionarjem svetovaelavske posojilnice.

PRAGA 25. Danes zjutraj pričela je kazenska razprava proti bivšim funkcionarjem svetovaelavske posojilnice v Pragi. Mej obtoženci je tudi direktor o. Ivan Drozd. Obtožnica povdarja, da so se hranilne uloge zlorablale za darove, tantijeme, remuneracije in podpore katoliškim podjetjem, vsled česar je prišlo slednjič do 8 milijonov kron primanjkljaja.

Proces Hwilecka.

BEROLIN 25. V kazenski pravdi proti Hwileckim so porotniki vseh pet obtožencev spoznali za nekrive.

BEROLIN 25. Na podlagi pravoreka porotnikov je sodni dvor vse obtožence rešil obtožbe in sodne stroške naložil državi blagajni. Nalogi glede aretiranja obtožencev so se razveljavili.

(Op. ur. Grofica Hwilecka, nje soprog, babica in še neke druge osebe so bile obtožene radi zločina goljufije, odnosno sokrivde, ker sta baje prva dva s pomočjo drugih podstavila tujega otroka kakor svojega v svrhu, da bi se pri hiši ohranil majorat ter da bi tako rešila za-se premoženje več milijonov. Dočim je več priči izpovedalo, da je bil otrok v resnici podstavljen, so zvedenci izjavili, da je otrok toliko podoben grofici Hwilecki, da ni izključeno, da bi bil nje sin.)

Turčija in reforme.

CARIGRAD 25. Ruski poslanik v Carigradu bil je danes po naročilu svoje vlade pri turški vladi, kjer je izjavil, da Rusija in Avstrija zahtevati vsprejem vseh, v zadnji rusko-avstrijski noti do Turčije stavljenih reformnih zahtev in je Porto opozoril na to, da bodo zahteve drugih velesil še obsežnejše. To je odgovor ruske vlade na poskuse Turčije, da bi Rusijo omehčala. Zatrjuje se, da je tudi turški poslanik na Dunsju, Mahmud Nedim Bey dobil nalog, naj pregovori avstrijsko vlado, da bi nekoliko popustila od svojih reformnih zahtev. Dobro poučeni krogi v Carigradu zatrjujejo, da se je v zadnjem ministerskem svetu razpravljalo o predlogu, naj bi se od reformnih vlasti izposlovalo vsaj toliko, da bi ruski in avstrijski civilni agenti v Macedoniji bili vsaj navidezno v turški službi.

Ustaja na otoku S. Domingo.

NEW-YORK 25. Glasom brzojavnih vesti iz S. Dominga so se pretrgala mirovna pogajanja in traja še nadalje obstreljevanje mesta.

NEW-YORK 25. »Bureau Reuter« javlja iz Cap Haitiena, da se je S. Domingo včeraj zjutraj podal ter da so predsednik republike in ministri pobegnili.

NEW-YORK 25. Glasom brzojavke iz Puerto Plata je predsednik Wos Ygil po predaji mesta z ministri vred pobegnil na

PODLISTEK.

Marijana.

Slika iz ljudskega življenja v 5 dejanjih.

Igra gornjega imena, (katero uprizori »Dramatično društvo v Trstu« prihodnjo nedeljo v dvorani »Narodnega doma« pri sv. Ivanu), je francoska igra starejšega kroja, v kateri sledi dejanje za dejanjem, ki se zavozlja v zameden klobč. Kakor skoro vse igre iste baže pa se ne odlikuje s posebno natankostjo glede dušeslovnega in logično-naravnega razvitka. Pač pa stremi za tem, da osredotoči v raznih prizorih efektno pretresljive momente toliko v dialogu, kolikor v scenski pozi.

Vsebinska igra sestavlja se v kratkih potezah približno tako le:

Delavna in varčna Marijana se poroči s tesarškim pomočnikom Bertrandom. Slednji je dober, pošten človek, ima Marijano rad, a je omahljivec ter mu manjka moči, da bi se valje prizadevanja svoje žene upri-zape-

neko nemško ladjo. Brzjavke iz S. Domingo javljajo, da so ustaši včeraj streljali na ladje, ki so bile zasidrane v luki. Neki parnik družbe »Hamburg-Amerika Linie«, kateri je imel na brodu streljivo za vladne čete, moral je odgovarjati na streljanje, da se je olajšal izkrcavanje.

Atentat vojaka na dvorni vlak italijansko kraljevo dvojico.

PARIZ 25. Več listov potrjuje vest nekega cherbourškega lista, da je neki vojak I. kolonialnega regimenta, imenoma Diot, kateri je stražil železniško progo o povratku italijanske kraljeve dvojice, položil na železniški tir 5 velikih kamnov, katere pa so pravočasno zapazili in odstranili. Vojaka so zaprli in bržkone pride pred vojno sodišče.

Končan štrajk.

CHICAGO 25. — Štrajk uslužbencev mestne železnice je končan.

Povodenj v Petrogradu.

PETROGRAD 25. Vseled velikega ne- vremena je voda v Nevi in v kanalih močno narasla. Ulice so pod vodo. V mnogih ulicah je vseled visoke vode onemogočen promet z vozovi.

Turčija se udaja.

CARIGRAD 25. Rusko in avstrijsko poslaništvo dobila sta danes jutraj od Porte pismeno obvestilo, da principijelno pristaja na devet točk reformnega programa.

Dinamitna eksplozija.

LIETZEN 25. Dinamitna eksplozija je porušila pisarniško poslopje podjetja Taparanda, kateremu je poverjena naprava tunela v Ardingu. Upravitelj Anton Gabriel bil je vseled te eksplozije na glavi lahko ranjen. — Škoda ni velika.

DUNAJ 25. Brzjavka o dinamični eksploziji v Ardingu, došla železniškemu ministertvu, javlja, da je eksplozija navstala vseled neprevidnega ogretja dinamita.

Ponesrečen hrabrolec.

DUNAJ 25. Listi poročajo, da so dr. Löwensteina, kateri je v nedeljo ponesrečil na gori Rax, našli danes jutraj mrtvega pod neko lavino.

Ponesrečen zrakoplovec.

OPORTO 25. Kapitan nekega angleškega parnika zapazil je na morju, v oddalji kakih 66 morskih milj od obrežja, balon zrakoplovec Belchiera, a ni ničesar storil, da bi ga rešil. Kapitan se izgovarja, da ga ni nihče v to naprosil. Tukaj vlada veliko ogorčenje radi kapitanovega postopanja.

Iz državnega zbora.

Predvčeršnjim in včeraj je zbornica poslancev nadaljevala razpravo o izjavi ministrskega predsednika dr. Koerberja dne 17. novembra. — Iz predvčerajšnje debate bi bilo posebno povdariti nekatere momente. — Češki govornik dr. Kramar je povdarjal povsem primerno, da jedina ovira, da ni možno priti iz sedanjih zmešajav, so Nemci, ki v vsakem zadovoljenju kulturnim potrebam Nemcev vidijo koncesijo, skoro nekako milost na škodo Nemcev. To je res vir vsemu zlu in izhod iz zmešajav bi bil res edino ta, ako bi Nemci hoteli nehati smatrati za napade na njihovo »posest«, kar je v resnici le v zakonu in v u-tavi utemeljeno pravo vseh narodov. — Govornik Poljakov, grof Dzieduszycki, nas ni zadovoljil, ker je z ene strani igral ulogo beschwichtigungshofrata in je potajeval pomembnost koncesij, dovoljenih Madjarom v armadnem vprašanju, in je zahteval, naj se naš parlament ne vtika v najviše pravice krone. Mi se ne čutimo poklice, da bi pisali komentarje o avstrijskem in oglekem državnem pravu, marveč motrimo sedanjí konflikt med obema ministrskima predsednikoma zgolj s praktičnega stališča in naša priprosta pamet nam pravi: dokler si ogrski parlament prisvaja vpliv na izvrševanje pravic krone v vojskih vprašanjih, si mora tako pravico prisvajati tudi naš parlament, ako noče, da se tehtnica moči in vpliva odločno in definitivno nagne na ogrsko stran! Zato se nam vidi stališče poljskega kola, češ, da naj državni zbor prepusti kroni skrb za konstitucionalne pravice te zbornice, vidi naravnost škodljivo in pogubno za zbornico in za interese te državne polovice.

Slednjič nam je omeniti še enega znamenitega govora, katerega nam je slavni korespondenčni biro — potajil! Tako početje se nam vidi brezobzirno. — To je govor našega slovenskega poslanca dr. Ploj a. Ta znameniti govor priobčimo po stenografičnem zapisniku. Za danes naj navedemo le par točk. Govornik je ožigosal poskus vlade, da

bi tudi v Dalmaciji infiltrirala nemščino, in je povdarjal, kako je vlada dosegla vseh, kakoršnega gotovo ni pričakovala: uprli so se jej skupno Italijani in Hrvatje. Govornik je izvajal, kako je dr. Koerber ujetnik nemških strank in je siljen tirati Slovanom sovražno politiko; izlasti je žigosal Koerberjevo politiko nasproti Jugoslovanom, kakor kažejo to politiko dogodki na Koroskem. Vprašanje narodne avtonomije more rešiti le resen državnik, dr. Koerber pa nima v to ni volje ni moči. — Govornik je zaključil, da v resnih časih potrebujemo resnega državnika, ki ne bo provociral, ampak, ki podeli pravo pravico in resnico in ki tako ustvari tisti mir, v katerem bi se lahko združili vsi prijatelji mira. — Govorniku so mnogi poslanci čestitali.

Slovani in Italijani.

Dogodki se spreminjajo in silijo ljudi, da se spreminjajo žnjimi. To jo večni zakon v življenju človeštva. In čisto se morajo ljudje — po sili dogodkov — spreminjati v smeri, katero so poprej najrditeje odklanjali. Moč tega zakona občutijo sedaj tudi istrski Italijani. Mrze nas iz vse duše, svojemu so- deželanu slovenske narodnosti ne priznavajo nikakega prava, zanikujejo mu pravico do življenja, ali mu — k večjemu — priznavajo le pravico do življenja pastirjev-helotov.... in vendar so siljeni danes, da vsaj mirno razpravljajo o možnosti ali nemožnosti sporazumljenja z njimi, kateri so te včeraj proglašali brezpravnimi.

Čas je največi zdravnik in največi učitelj ljudem. Čas, ki dozoreva dogodke in ustvarja potrebe, je jel učiti tudi Italijane v Dalmaciji, da je zastoj njihova slepa brezmejnaborba proti Slovanom. Kar hkratu je med Italijani v Dalmaciji oživila misel na modus vivendi se Slovani. Idej pa ni možno zapirati v zaporo, niti stavljati jim mej in s koli omejeji »teritorij«. Ali hočejo, ali nočejo: ideja, ki je oživela v Dalmaciji, sili v diskusijo tudi v sosednji jej pokrajini istrski in nje moralni sili se ne more odtežati tudi glavno glasilo istrske gospode »L'Istria«. To glasilo je priobčilo o predmetu članek, ki je sicer poln predsodkov, zgodovinskih neresnic in nesoglasij s faktičnimi današnjimi odnošaji, in zato tudi krivih zaključkov in krivičnih pretenzij; ali vseeno je poznati tudi na tem članku, kako se je začel čas se svojimi dogodki spreminjati tudi njih in lomiti njihovo trmo.

Že po uvodu temu članku je videti, kako so gospoda spremenili vsaj ton, v katerem govore na adresu Slovanov. Naj podam par citatov!

»Seme, vrženo za sporazumljenje med Slovani in Italijani, ni palo na sterilna tla, ampak je pričakovati, da sčasoma donese dobrega sadu. Že prihajajo tu in tam duhovi — do spoznanja o potrebi, da bomo z d r u ž e n i odbijali eventualne nevarnosti, da ne zavladajo nad nami, pobijajočimi se med seboj, germanizatorično in — pangermansko vladanje«.

Kaj pravite?! Kdaj so se tako dogovorili gospoda v Istri?! Poreško glasilo se noče varati, da smo še le začetku pogajanj, ali uverjeno je, da načelo skupne koristi končno pride do zmage. Priznava, da se toliko z Italijani, kolikor s Slovani z Dunaja doli postopa kakor s heloti.

Po tem pametnem in nadebudnem preludiju pada, seveda, poreško glasilo zopet v svojo staro pohlepnost po italijanski hegemonij; in piše trditve, ki ne odgovarja neresnici iz minulosti, ne resnici iz sedanjosti, trditve namreč, da hegemonija italijanskega jezika se ni vzdrževala morda s kakimi podporami, ampak po sili odnošajev in po naravnem razvoju skozi stoletja! Ker tega da ni možno tajiti, da je ob morju adrijskem italijanski genij oplojal vse delovanje! Če bi hoteli rušiti to delovanje, pomenjalo da bi to nazadek in povratek v barbarstvo.

Zgodovina ne potrja tega, kar trdi »L'Istria«. Ne tajimo, da so bili ti kraji v prvih začetkih v nezavisnosti od zgornje Italije in da so bili pod oblastjo beneške republike. Več nego naravno je torej, da je to benečansko vladanje ostavilo sledi in tradicije za seboj. Ali zgodovinska resnica je tudi, da so v tistem groznem času, ko je strašna kuga spremenila deželo v puščavo in je ostala ista brez prebivalstva, bile slovenske roke, ki so zopet kultivirale to zemljo! Nikdo noče rušiti delovanje »latinskega genija«, česar nočemo in čemur se upiramo najodločneje, je le to da bi ta »latinski genij« izvajal iz zgodovine

pravico za-se to, da je tlačitelj našega kulturnega, narodnega in gospodarskega razvoja. Ravno zato, da se ne povrnemo zopet v barbarstvo, ne moremo privoliti v kako italijansko hegemonijo v tej jezikovno mešani deželi. Saj priznavajo tudi Slovanom neprijazni zgodovinpisci, da obstanek Slovanov v Istri datira že iz sedmega stoletja; v sedanjosti govore pa iste statistike, ki so po velikem delu delo italijanskih pristašev, da je v Istri okroglo računano 180.000 Slovanov, in le 118.000 Italijanov!! Kako naj priznavamo torej 118 več nego 180: kako naj priznavamo, da je to italijanska zemlja?! In to še na lastno škodo!! Edino, kar moremo in smemo priznati, je, da je to jezikovno mešana pokrajina, s slovensko večino in italijansko manjšino, kateri poslednji pa priznavamo pravico do pogojev narodne ekzistence. (Zvršetek pride.)

Arnavtska grozodejstva reformam v zasmeh.

(Iz poročila »Edinosti«.)

S k o p l j e, 22. novembra.

Reforme so za Turčijo samo šala. Ona bi hotela na vsaki način Evropi zamazati oči, Srbi pa naj bi neprestano trpeli in turški krvniki naj jih dalje mučijo po svoji volji. Pozivljajo krščane, Srbe, naj se vpišejo v žandarmerijo, da bi se mogli potem laglje izgovarjati radi zločinov, ki jih vrše Arnavti. Pa tudi to jim ni še zadosti. Če se je kdo vpisal v žandarmerijo, ga Turki pozneje ubijejo in tako plašijo druge, da se ne zglašajo. Te dni so v Kumanovu ubili neke žandarje Srbe, ali nikdo ni bil pozvan na odgovor radi tega. V gilanski okolici vrše Arnavti razna zločinstva nad Srbi, ali radi tega jim ne treba nikomur odgovarjati. Zastoj so vse pritožbe Srbov do vlasti, katere poslednje nočejo ni čuti njihovih pritožeb. Evropa naj le zopet poverja Turkom izvajanje reform. — Turki se le smejejo tem poslednjim in na ta način le izigravajo Evropo.

V gostmarski okolici so arnavtski zlokovci mnogim Srbom ugrabili domačo žival, a nekaj Srbov so tudi ubili. Takih slučajev je bilo tudi v tetovski okolici. Poleg tega je Turčija v vsakem mestu nagromadila vojaštvo, ki je popolnoma neoblečeno, da bo težko prenašalo zimo. Tudi vojaštvo samo je prebivalstvu v veliko nadlego, prebivalstvo se pritožuje, ali zastoj.

Gibanje na Hrvatskem.

Zabeležiti imamo zopet nekoliko shodov in sosebno ona v Vrbovcu in Bakru.

V Vrbovcu je bil shod pod vedrim nebom. V Bakru so se hvaležno spominjali Slovanov, in posebej Slovencev, ki so moralno podpirali Hrvate v gibanju minole spomladi; ravno tako so se spominjali tudi italijanskega časopisja, ki je simpatično pisalo o tem gibanju.

Moramo konstatirati, da je vendar-le za spoznanje boljše na Hrvatskem odkar ni več Khuena. Vsaj malo svobodo, svobodo sestajanja, spoštuje nova vlada. Okrajni glavarji prepovedujejo sicer tudi sedaj še shode tu pa tam, ker menijo, da, kar so prepovedali oni, ostane prepovedano, kakor so bili navedeni za časa Khuenovega paševanja. Tako je je bil prepovedan shod v Dugi Resi, ali viša instanca je razveljavila prepoved.

Srbska narodna skupščina.

Nova stranka. — Srbsko-bolgarski odbor. Sarafov in njegovi spremljevalci. — Begunci iz Makedonije.

(Izvirno poročilo »Edinosti«.)

Belgrad, 24. nov. 1903.

Narodna skupščina je bila razpuščena do 4. decembra (po novem stilu) in se sedaj pričakuje nje sestanek. Vsi ministri pripravljajo po kaki zakonski načrt, katerega predlože skupščini v rešenje. Ali od vseh zakonov, ki se imajo predložiti skupščini v rešenje, izval je največe nezadovoljnosti načrt zakona o novinstvu, kateri načrt je pripravil minister policije. Njemu se vidi sedanjí zakon preliberalen in po njegovem mnenju je potrebno, da se nekoliko »pritegne« opozicijo. Ta korak pada v oči najbolj zato, ker prihaja od človeka, ki je svojo karijero započel z novinarstvom in ki se je vse svoje življenje boril za svobodo novinstva. In res ni nikdo toliko zahteval svobode, kolikor so jo zahtevali radikalei, pak se danes sami čutijo nezadovoljne s tolikimi svobodami.

Neki tukajšnji list je naglašal takoj po 29. maju, da so se vse sedanje stranke v Srbiji preživele, in potrebno bi bilo — pravi

ta list —, da bi se lotili obnovenja v organiziranju strank, da bi se organizirale poter nove stranke. Z novim preobratom treba, da bi Srbija — veli ta list — začela živeti tudi novo politično življenje.

In res se je po 29. maju pojavila neka nova stranka, ki se je organizirala pred kratkim časom. Ta stranka se zove: Kmečka poljedeljska stranka. Na prvem pozivu je bilo podpisanih več poljedelcev in ekonomov. Ali odziv je bil jako slab. Sedaj še le, kakor sem rekel, je priredila tu v Belemgradu shod, ki je bil jako slabo obiskan. Na tem zborovanju so bile izbrane osebe, katere bi imele voditi strankine posle. Voditeljem je bil izbran Miroslav P. Kurtović, bivši konzul v Skoplju, ki ni nimalo sposoben za vodstvo kake stranke, osebno pa take, ki ima nade za bodočnost. Neki moj prijatelj, ki ima vsikdar pravilne in točne nazore o današnjem političnem stanju, mi je rekel, da ta stranka ne bo mogla vspeeti nimalo, ker ljudje, ki jo vodijo, ne obetajo mnogo; a kar je glavno: ker ne uživajo glasa, s katerim bi se mogli okoristiti, a še manje si morajo sedaj pridobiti tako ime. Vse kaže torej, da ta stranka, kakoršna je, — usahne.

Doznajemo, da res obstoji srbsko-bolgarski odbor, ki je bil ravnokar zasnovan. Ali podrobnosti še nisem mogel doznati. Vem, da je podpredsednik neki Bolgar, ki se sedaj nahaja v Belemgradu in pripravlja teren za prihod Sarafova, s katerim pride tudi mnogo drugih uglednih oseb iz Sredca.

Belgrad je poln beguncev iz Makedonije. Vsi so bili letos komitatži, pak hočejo na pomlad, kakor pravijo, zopet v Makedonijo in nadaljevati letošnjo borbo. Med temi komitatži je tudi njihovih voditeljev, kakor n. pr. Vaučo Mickov iz Demirhisarskega okrožja v bitolskem vilajetu. Mnogi pa prihajajo iz Sredca, da se tu pomudijo nekoliko dni, a potem se vračajo nazaj v Sredce. Vse te begunce brani »Kolo hrvatskih sester« in pojedini ljudje, ki izročajo prispevke odboru, ustanovljenem za te begunce.

Dnevne novice.

Poroka. Prihodnjo soboto, dne 28. novembra bo poroka hčerke gospoda dr. Josipa Serneca, odvetnika in slovenskega prvobornika v Calju, gospičee J e l e S e r n e c e v e, s profesorjem na graški univerzi, z gospodom drom. J o s i p o m M u r k o m. Iskrene čestitke!

Ali ne bodite tako čudni, gospoda! »Slov. Narod« priobčuje notico, naperjeno tudi proti nam in stilizirano tako, kakor da smo zopet enkrat s svojimi »modrovanji« storili kako krivico narodno-napredni gospodi v Ljubljani.

Stvar je bila taka-le. »Narod« in »Slovenec« sta prinesla vest o nameri, da bi v Ljubljani priredili »mednarodno ples« juristov. Obenem smo konstatovali z zadoščenjem, da sta oba ljubljanska »dnevnik« — torej tudi »Slovenski Narod« — odklonila to misel in pridedajamo danes, da je poslednji list še posebno povdarjal, da vse naše priredbe morajo biti narodnega značaja! Izrekli smo torej le priznanje in ni ene same besede je ni bilo v naši notici, ki bi mogla nemilo zadeti kogar si bodi v slovenskem taboru v Ljubljani.

Ker pa je »Slovenec« trdil, da inicijativa za omenjeni ples prihaja od c. kr. deželnega predsednika na Kranjskem, g. barona Heina, smo napisali mi par besed na adresu tega gospoda v zmislu: če hoče, da zadobi v Ljubljani socialno življenje drugačne oblike, naj poskrbi najprej, da njegovi nemški varvanci postanejo drugačni nasproti slovenskemu življu! Mi bi menili, da tej apostrofi ni kaj oporekati s slovenskega stališča — tudi če »Slovenec« napovedba ne odgovarja resnici. Zato smo se danes kar začudili, ko smo čitali v »Slovenskem Narodu« apostrofo: »Tako je resnica. Vse drugo, kar sta pisala »Slovenec« in »Edinost«, je švindl.«

Ne bodite tako čudni, gospoda! Niti hvaliti vas torej ne bi smeli več! In vendar vas bomo hvalili tudi v bodoče vselej, ko bomo sodili, da bo hvala na korist slovenski stvari! V polni meri pa si bomo varovali tudi pravico in svobodo v to, da bomo baronu Heinu ob vsaki priliki govorili v obraz svojo sodbo o glasovitem zistemu, kateremu služi on ne le kakor pokoreči sluga, ampak tudi kakor — navdušen pristaš.

Sodišča in slovenski jezik. Odkar vodi vrhno sodno upravo naš avstrijski ministrski predsednik, vsikdar »objektivni« dr.

Koerber, postaja na vseh podrejenih sodnih oblastih na Štajarskem praksa v jezikovnem pogledu taka, da ne moremo več odbijati misli od sebe, da so te oblasti popolnoma uverjene, da toliko bolj uganjajo intencijam na viših mestih, kolikor bolj se ne menijo za pravice našega jezika. Še več: te oblasti so menda tudi uverjene, da ne škodi, ako se včasih malce pošalijo iz nas, kadar postajamo nekoliko glasni s svojimi pravičnimi zahtevami v jezikovnem pogledu. Včasih obljubljajo kaj, da nas tem bolj boli potem, ko nam nočejo nič dati.

C. kr. okrožno sodišče v Celju je n. pr. z odlokom od dne 18. novembra 1903 obvestilo uredništvo »Domovine«, da je vsled pritožbe tega uredništva radi dogodivših se kršenj pravice našega jezika, in vsled ukaza c. k. ministerstva za pravosodje od 10. oktobra 1903, »primerno ukrenilo«.

Kako »primerno« je ukrenilo c. kr. okrožno sodišče v Celju, to je izvedelo uredništvo »Domovine« že dan pozneje, dne 19. novembra. Prejelo je namreč od istega okrožnega sodišča — nemško razsodbo o potrjenju zaplembe rečenega lista! »Domovina« zaključuje iz takega postopanja, da nekdo hoče norce briti iz nas! Ali hoče c. k. ministerstvo za pravosodje, ali pa gospoda c. k. nemškonsocijalni uradniki na sodišču v Celju! Uredništvo »Domovine« se je vnovič pritožilo na ministerstvo za pravosodje. Ali pripominja, da ni storilo tega v nadi, da bi pritožba kaj pomagala, ampak jedino le v namen, da dobe gospoda na Dunaju in v Celju priliko, da nas bodo smešili še nadalje in pomorejo tako do dozoritve stvari, ki da bodo skoro — prezele!

Mi bi menili, da so že prezele, tako zrele, da Slovenci postanejo vsemu svetu v zasmeh, ako se bodo sploh še čemu nadejali od tega avstrijskega sistema. Mi pa ne smemo biti smešni, ampak dolžnost naša je, da smo ljudje, ki znamo resno misliti in resno gledati resnice v obraz. Resnica pa je, da v vsej ustavni dobi ni bil naš narod politično in narodno tako na slabem, in da ni bila njega delegacija na Dunaju tako brez moči in vpliva, kakor je danes, za vladanja glasovitega Koerberja! Sedaj pa naj le gredo gospoda poslanci od desnega in levega slovenskega krila tja in naj — glasujejo za razne »državne potrebe«. Slovenski narod dobi že nagrado za to, če ne od drugega, pa od ministerstva za pravosodje: po koroških izglelih!

V pojasnilo. — Slavno uredništvo »Edinosti«! — Dne 6. t. m. je objavil neki »opazovalec« v Vašem cenj. listu nastopno vest:

»Na dan sv. Justa ob 6. in pol uri jutraj sem bil šel v cerkev sv. Jakoba, da bi bil pri sv. maši. Mašo je daroval dobroznani »ljubljenec Slovencev« don Bulu. Ko so pred mašo pristopili ljudje k sv. obhajilu, je bila med njimi tudi neka slovenska žena — narodejakinja, dobro znana don Bulu — da bi prišla sv. obhajilo. Don Bulu je obhajal vseh; ko je pa prišel do žene, se je kar obrnil, ne da bi jo obhajal in je odšel...«

Resnici na ljubo izjavljam podpisani, da na dan sv. Justa okoli 6. in pol ure sem delil jaz sv. obhajilo. Ob isti uri pa v naši cerkvi sploh nobena maša ni začela. Don Bulu je maševal pozneje.

Vsa očitanja, ki potem sledijo proti omenjenemu duhovniku, bi zadela torej mene. Naj se potolaži g. »opazovalec«! To se ni zgodilo ni iz narodnega sovraštva, ni iz mrznje do dotične osebe — saj je še poznam ne — pač pa se mi je zgodila ta neprilika, da omenjene osebe nisem bil opazil pravočasno. In to je v naši cerkvi, ki je ob velikem oltarju pičlo razsvetljena, lahko možno.

Posledaje potrjuje tudi g. dopisnik sam s svojo zmoto, saj je on sam ob tej priliki zamenjal osebi, med katerima je sicer precejšnja razlika.

S spoštovanjem

Ludovik Šone,
šentjakovski kaplan.

Pripomba uredništva. — Mi smo dali prostora temu pojasnilu, da si nismo siljeni v to. Kajti veleč. g. kaplan Ludovik Šone ni bil nikakor prizadet po notici priobčeni v tem listu, in bi bil torej jedini don Bulu pozvan v to, da popravi, če se nam je sporočilo kaj netočnega ali neresničnega. Ali priobčujemo to pojasnilo, ker nam velja načelo, da služimo resnici vsikdar. Besedo prepuščamo našemu dopisniku.

Nemili gostje so res ti »regnicoli«! Pod tem naslovom nam pišejo z Opčin:

Nova železniška zveza bo tekla preko Opčin. Z gradnjo nove železnice je prišlo novo življenje v novo vas in došli so semkaj različni elementje. Na prvih delih — pod prejšnjim podjetništvom — so delali večinoma našinci, Slovenci in Hrvatje. In dotlej je bilo tu — to treba priznati — mirno tu ni bilo ni čuti o pretepih. Sedaj pase je stvar zasukala na jako neprijetno stran. Trdka, ki je prevzela sedanja dela, Zupančič v Ljubljani, je oddala posamične kose črte podnajemnikom in ti so začeli privajati semkaj regnicole. Nad polovico jih mora biti že teh gostov iz blaženega kraljestva med delavci, ki delajo pri nas na gradnji železnice. S prihajanjem teh odhaja — mir iz naše vasi. Tu pa tam navstajajo prepiri, spori in kar navadno sledi temu. V nedeljo zvečer n. pr. so se najprej spili v neki gostilni, a potem so šli na ulico in so napadali druge ljudi, ki jim niso nič žalega storili, torej brez vsakega povoda. Napadli so na ulici nekega 50-letnega moža in dva mladeniča Openca, ki delata pri telefonu. Ta dva siromaka so dobro naklestili. Braniti se je pač težko pred napadi od strani teh nemilih gostov, ker imajo vedno rezilo v žepu in — v rokah. Radi teh napadov so se vršila sicer neka poizvedovanja od strani orožnikov, ali — kakor običajno brez uspeha.

Saj mi ne tajimo, da bi ne bil tudi med delavci-domačini tu pa tam kak arboritež. Ali ogorča nas, da se ti nemili gostje, ako jim ni dobro šlo v kakem prepiru, mašujejo tudi nad nedolžnimi in da spuščajo svojo gorko kri nad vsakomur, ki jim slučajno prihaja nasproti. Takim nemirni, razdražljivi elementi, neprestano z rezilom v svojih žepih, pomenjajo permanentno nevarnost za javno varnost in za kosti mirnih in poštenih domačinov. Zato pozivljamo kompetentne oblasti, naj — kakor jim velewa dolžnost — nekoliko poskrbe za varnost lastnih državljanov pred tujimi nemilimi gosti!

C. kr. uradom v album. Naši c. kr. uradi se še sedaj branijo dopisovanja se slovenskimi strankami v slovenskem jeziku, izlasti pa se finančna oblast še trdo drži laščine v slovenski tržaški okolici. Kakor znano, treba vinogradnikom (ki so po ogromni večini, ako že ne izključno, slovenske narodnosti), hoditi na finančni urad in tu sestavljati zapisek na tiskovini. A tiskovine so samo nemške. Ker v tržaški okolici ni laških vinogradnikov, niso potrebne nemško-laške tiskovine; za slovenske vinogradnike pa so dobre samo nemške — tako si misli slavna finančna oblast.

Pred sabo imamo knjigo »Bahovi huzarje«, v kateri čitamo, kako so hoteli pomesti Hrvatsko s pomočjo šol in uradnikov. Dopisovali so vsem strankam nemški, a rodoljubni so metali take dopise v koš. Na str. 95 te knjige čitamo: »Neki župnik pa je vendar odgovoril tudi nemškemu povabilu, ki ga je prejel od davkarske komisije, katere se je zvala po nemški »Steuererhebungskommission«. Pisal je tako le: »Slavna porez po v e č a v a j u č a komisijo! Dobil sem iz Vašega urada nekako pismo, pisano s prečudnimi črkami na nekem prečudnem tujem jeziku. Beračev pri nas vse mrgoli v novi eri, kateri pa s tem nikakor nočem jemati slave. In tako je prišel k meni tudi nekaj rokodelski pomočnik, ki je bil tujec, ali je znal tudi hrvatski. Temu pomočniku pokazem Vaš dopis in, o j sreče, on ga je razumel in mi ga preložil na naš narodni jezik. Zdaj sem zvedel, da zahtevate vi »slavna porez po v e č a v a j u č a komisijo, od mene veliko denarjev, katerih nimam in vam jih torej ne morem plačati. Z največjim spoštovanjem vaš ponižni sluga župnik J. J.«

Za makedonske begunce so prispeli našemu upravitelstvu sledeči nadaljni darovi: gg. dr. M. Pretner 20 K, Kristijan Dejak 20 K, Fran Hmelak 5 K, F. Toros 3 K, Dominaš v trgovinski kavarni 320 K, Anton Šutej 2 K, Mijo Kušar 2 K, Ivan Kokalj 2 K, Josip Ulčakar 2 K, N. N. 2 K, Gregor Zidar 2 K. Prej izkazanih 213 K, skupaj 276 K 20 st.

O štrajku premogarjev v Zagorju poročila »Slovenec«, da se je nesrečno končal za delavce. Bogata trboveljska družba da jim ni hotela dovoliti nikakih poboljškov in siromaki da so morali zopet na delo pod istimi pogoji kakor poprej. Trdosrčnost teh »premogarških baronov« je res že vnebovpjoča.

Usmiljenim srcem. V ulici Veltro stanuje rodbina slovenskega težaka Josipa

Požru. Predminolo nedeljo pa je bil glavare družine aretiran in pozneje izročen dežel-nemu sodišču, ker so ga drugi stanovalci ovadili, da je — nekoliko vinjen — streljal v hiši in na dvorišču. En strel je baje oddal tudi na svojo hudo bolno ženo. Ta reva, ki trpi, kakor smo se prepričali, na sila huđi naduhi in trojica nedolžnih otročičev so sedaj v največji bedi, ker žena je tako bolna, da komaj hodi in še to z veliko težavo, ker jo zapira sapa. Izključeno je torej, da bi mogla kaj prislužiti za prehranjevanje sebe in otročičev. Te sirote so res usmiljenja vredne. Naslov žene je: Margareta Požru, ul. Veltro št. 365.

Podružnica Trst »Zveze pekovskih delavcev Avstrije« sklicuje za v nedeljo dne 29. nov. ob 10. uri dopoludne v prostorih delavskega doma, ul. Boschetto 5, I, nadst. javen društveni shod.

Dnevni red: 1. Posredovalnica za delo. 2. Nadomestni počitek in vajenci. 3. Delavske konsumne zadruge in 4. Predlogi in nasveti.

Bratno društvo »Lipa« na Slapu pri Vipavi bo imelo svoj redni občini zbor v nedeljo dne 29. novembra 1903. popoldne z navadnim dnevnim redom.

Pevski društvi »Slava« in »Velesila« prositi sl. slovenske skladatelje, naj blagovolijo, ako so v zmislu svojedobno priobčene prošnje zložili kake narodne pesmice, iste doposladi do dne 10. decembra ali enemu ali drugemu imenovanih društev.

Čitalnica pri sv. Jakobu nazaanja, da se predavanja ne bodo vršila ob sobotah, ampak ob petkih ob 8. uri zvečer.

Jutri se bo predavalo »O zdravstvu«.

Nezgođe na delu. 15-letni kovaški učeneec Alojzij Zafret iz ulice Scalinata št. 22 se je včeraj udaril s kladivom po palec leve roke ter si istega močno ranil.

— 39 letnega voznika Tomaža Zadnika od Sv. Ivana št. 367 je brenil konj v levo roko ter ga precej težko ranil.

— 36-letni vrtnar Anton Kravos od Sv. Andreja št. 4 se je ranil v desno nogo.

Vsi so dobili prvo zdravniško pomoč na zdravniški postaji.

Trgovina.

Borzna poročila dne 24. novembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06—19.09, angleške lire K 23.94 do 23.98, London kratak termin K 239.30—239.95, Francija K 95.—95.30, Italija K 95.10—95.45, italijanski bankovci K 95.15—95.45, Nemčija K 117.00—117.30, nemški bankovci K 117.—117.30, avstrijska ednotna renta K 100.40—101.70, ogrska krona renta K 98.20—98.50, italijanska renta K 101.90—102.30, kreditne akcije K 674.—677.—, državne železnice K 666.—669.—, Lombardi K 85.50—87.50, Lloydove akcije K 720.—730.—, Srečke: Tisa K 328.—332.—, Kredit K 473 do 482, Bodenkredit 1880 K 294.—299.—, Bodenkredit 1889 K 289.—293.—, Turške K 142.30 do 142.50, Srbske 2% K —.—	
Dunajska borza ob 2. uri popol.:	
	včeraj danes
Državni dolg v papirju	100.45 100.50
„ v srebru	100.30 100.35
Avstrijska renta v zlatu	120.55 120.55
„ v kronah 4%	100.45 100.45
Avst. investicijska renta 3½%	92.60 92.65
Ogrska renta v zlatu 4%	118.60 118.60
„ v kronah 4%	98.30 98.35
„ renta 3½%	89.40 89.45
Akcije nacionalne banke	1618.— 1619.—
Kreditne akcije	675.25 675.—
London, 10 Lstr.	239.42½ 239.45
100 državnih mark	117.12½ 117.12½
20 mark	23.44 23.44
20 frankov	19.06 19.04
100 ital. lir	95.20 95.20
Cesarski cekini	11.33 11.33

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) 3% francoska renta 98.07, 5% italijanska renta 104.—, španski exterior 90.75, akcije otomanske banke 596.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, unificirana turška renta 87.97, menice na London 252.—, avstrijska zlata renta 102.50, ogrska 4% zlata renta 102.05, Länderbank 4.75, turške srečke 140.75, pariška banka 112.7, italijanske meridionalne akcije 684.—, akcije Rio Tinto 12.14. Trdno.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88%, Lombardi 3 1/2%, španska renta 89 1/2, italijanska renta 103 1/2, tržni diskont 4.—, menice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke —. Trdno.

Tržna poročila 24. novembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.70 do 7.71. Rž za april K 6.69 do 6.70, za maj — do —. Oves za april K 5.50 do 5.51, za maj K — do —. Koruza za maj K 5.19 do 5.20.

Pšenica: ponudbe srednje —; povpraševanje: rezervirano, mirno, prodaja 15.000 met. st. nespremenjeno. Draga žita mlačno. Vreme: oblačno.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za december 30 1/2, za marec 31 1/2, za maj 31 1/2, za september 32 1/2, vzdržano; kava Rio navadna loco 27.30, navadna rečna 31.34, navadna dobra 35.37.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za november po 50 kg 37.50 frk, za marec 38.25 frk.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za november 16.80, za december 16.85, za marec 17.35, za maj 17.55, za avgust 17.95, za oktober 18.20. Slabo. (Vreme: oblačno.)

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2, Sh. Java 9.06 Sh. Stanovitno.

Sladkor, tuzemski. Centrifugalpile. promptao K 65.25 do 67.—, za september K — do —, nov-avg. 65.25 do 65.75, Concassé in Melispile promptno K 70 — do 71.—, za sept. K — do —, nov-avg. 67.30 do 67.80.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave. Vzdržano; nespremenjeno. 5 st. zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.15, rž za december 15.—, za januar-februar 15.—, za januar-april 14.75 (stanovitno). Pšenica za tekoči mesec 20.80, za december 20.90, za januar-februar 20.85, za januar-april 20.85 (mirno). — Moka za tekoči mesec 29.10, za december 29.—, za januar-februar 28.55, za januar-april 28.45 (stanovitno). Repično olje za tekoči mesec 53.25, za december 53.—, za januar-april 53.—, za maj-avgust 53.— (mirno). Spirit za tekoči mesec 39.25, za december 38.75, za januar-april 39.25, za maj-avgust 39.75 (stanov.). — Sladkor surov 88 1/2 usov nov 23—23 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 25.87, za december 26.12 1/2 (stanov.) za januar-april 26.02 1/2, za maj-avgust 27.50, rafiniran, 57 1/2—58.— Prijetno.

Trgovina s zaklanimi prašiči. 24. t. m. je bilo pripeljenih na tržaški trg 161, a 25. t. m. 129 zaklanih prašičev. Vsled nastalega južnega vremena se je kupčija poslabšala v primeri s prejšnjimi dnevi. Dočim se je pred nekoliko daevi prodajalo prašič kvintal po 122 K je danes doseglo blago prve vrste komaj ceno od 116 K, a blago druge vrste ceno od 90 K. Neprodanih je ostalo od 24. in 25. t. m. okolo 60 prašičev. (Od današnjega dne naprej pa do konca sezone bomo objavljali vsak dan izvirna poročila o trgovini s prašiči na tržaškem trgu. S tem gotovo ustrežemo našim trgovcem s prašiči, kateri trpijo večkrat veliko škodo vsled tega, ker niso zadostno informirani o stanju te trgovine na tržaškem trgu.)

Družbi sv. Cirila in Metodija so od 20. oktobra do 14. nov. poslali prispevke p. n. gg. in društva: Upravištvo »Mira« v Celovcu 629 K 44 st., upravištvo »Sl. Naroda« 177 K 02 st., upravištvo »Slovenec« 53 K 46 st., koroški rodoljubi 1000 K, dr. Fr. Stor volilo + Luke Kenda 1500 K in na odvratniškem shodu nabranih 325 K, kapl. Iv. Dolinar v Logatecu 2 K, kapl. Fr. Božič v Pliberku 20 K, Al. Rakovec na Podgradju pri Ljutomeru volilo + Simona Rakovec 4 K, dr. Joe. Včasjak v Slov. Bistrici prebitek pri prodaji knjige »A. Hajšek, zlatomašnik« 30 K, Drag. Dolenc na Dunaju 1 K, posojilnica v Cerkljici 20 K, Josip Pavlin v Radovljici zbirko 2-12 K, kapl. Fr. Majdič v Mirni peči 180 K, kapl. Fr. Vidmar v Šmihelu 3 K; podružnice: možka v Ajdovščini 45 K, za Ljutomer in okolico 100 K, možka in ženska v Ribnici (dohodek veselice 108-50 K (po »Slov. Nar.«); Mohorjani; pri Sv. Tomažu poleg Vel. Nedelje 2-70 K, v Frankolovem 5 K, na Polzelli 15 K, v Solčavi 22 K 80 st., v Št. Lambertu 3 K, na Vranskem 22 K, v Pišecah 18 K, v Lešah 2 K, v Sodražici 32 K, v Doliču 7 K, v Sred šču 4 K, na Homeu 4 K.

Blagajništvo
družbe sv. Cir. in Metodija.

Tovarna pohoštva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batl nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohoštva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)

vpisane zadruge z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Menzi.

Največja tovarna pohoštva primorske dežele.

Solidnost zajamčena, kajti les se osuši v to nališč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobna, mednarodni sestav. Konkurenčno cene.

Album pohoštva brezplačno.

Sprijema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica. Zlasti je možno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsa plačila imajo po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premičnine prito požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obecnokoristne namene.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjačje mazilo, ki z korenito uporabo blaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravlja vse prirasle izrastke na človeškem životu. Je za hribolazce, kolesarje, jezdece neobhodno potrebno. Po pošti franko 2 lončka K 3.50.

Lekarna „Pri angelju varhu“ A. THIERRY-ja v Pregadi pri Rogatecu Sauerbrunn.

Naj se izogibljete ponarejanj ter pazi na lončku utisnjeno varnostno znamko. Priporočila se jemati to mazilo vedno za vsak slučaj na potovanja.

Potniki v Ameriko!

CUNARD LINE

prevažata potnike naravnost

iz Trsta v Novi-York

z brzim parobrodom „AURANIA“ z 1200 mest. III. razreda in z 300 salonmesti II. razreda s kabinami in z brzim parobrodom „CARPATHIA“ z 2000 mest. III. razreda in z 400 salonmesti II. razreda s kabinami.

Cena potne karte za vožnjo, hrano z vinom in vso postrežbo iz TRSTA v NOVI-YORK III. razred, za osebo 180 K

Odhod iz Trsta

„CARPATHIA“ 15. decembra 1903 „CARPATHIA“ 2. februarja 1904.
„AURANIA“ 29. decembra 1903 „AURANIA“ 16. februarja 1904.

Natančneje razjašnjenja, vozne biljete, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške postaje iz Nova-Yorka v notranja mesta Zedinjenih držav Severne Amerike daje in preskrbljuje

Avstrijski domači glavni zastop Schröder & Co - Trst
Via Carlo Ghega št. 8, I. nadstr.

Naslov za brzojave: SCHRODERCO - TRST.

Potniki naj se zglašijo pravočasno in precej pisмено ali brzojavno za vozne biljete!

Anton Skerl

mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priprave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Naznanilo.

D. Zlatnik Kanfanar preskrbuje že več let letvinskim trgovcem in gostilničarjem nakup vina in pošilja tudi malim odjemalcem naravna istrijska vina po nizki ceni.

Stvarna pojasnila brezplačno. Narodna gostilna in prenočišče v lastni hiši nasproti postaje.

Prodajalnica rokovic in kravat.

A. HUBMAN

TRST Corso št. 19. TRST.

Rokovice gladce, pive vrste za gospe, 2 gumba po gld 1.—
3 gumba po gld 1.20

Rokovice iz švedske ali bele kože za prati, 3 gumba po gld 1.20

Rokovice gladce z volneno podlago za gospe gld 1.60

Rokovice od čiste volne gld —.80

Rokovice gladce za gospe (angleške vrste) po gld 1.30 do 1.40

Rokovice pristne angleške po gld 1.80

Rokovice angl. od kože gld 1.80

Rokovice gladce, dvojnat žev 1.40

Izbor kravat najnovejše mode.

„Ciprija Parizien“ prah za gospe tvrdke Kielhauser v Gradcu po 10 novč. zavitek.

Pranje in popraviljanje rokavic v 24 urah.

NB. Rokovice se poškušajo ter sprejemajo naročila po meri.

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolo nialij, vsakovrstnega olja, najfinejše testenine po jako nizkih cenah, najdajle moko, žito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.

Cenike na zahtevo franko.

Zaloga

glinastih pečij

v različnih velikostih načrtih in barvah ter raznovrstnih plošč za prevlečenje stidnih ognjišč iz ene prvih časkih tovarn. Zelo trpežno blago, cene zmernae. Postavljajo se tudi štedilna ognjišča in sprejemajo vsakovrstne poplave.

Slavnemu običinstvu v mestu in na deželi priporoča se najtoplije.
PETER VERČON
TRST. — Ulica Chiozza št. 14.
(skozí dvorišče).

Važno naznanilo za krčmarje in restavraterje!

V dobroznani poznani zalogi steklenine in porcelane tvrdke

Jakob Hirsch

v Trstu, ul. Cavana 6.

(nasproti škofijski palači)

se na drobno velikanski izbor

kozarcev in vrčkov

vsake oblike in velikosti.

Brezkonkurenčne cene.

Rudolf Aleks. Varbinek zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovaru

Borzni trg št. 2. II. nadstropje

(nasproti sladčičarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnemu plačilu, kakor tudi na obroke.

Konkurenčne cene

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo na novo stvorjeno prodajalnico zlatnine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema vsakovrstne poplave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmernae.

Zaloga obuvala.

Piazza Nuova št. 1.

M. MADRIZ

Zaloga obuvala.

Via delle Poste št. 3.

Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovaru.

Tovarna nadplato ter vseh predmetov te stroke.

Ugodne cene.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu irebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Bor na naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Mnogo denarja!

do 1000 kron na mesec zamo-rejo častno zaslužiti osebe vsakega stanu, (tudi kot postranski zaslužek).

Natančneje pod „Reell 107“ na Annoncen-Abtheilung des MERCUR, Stuttgart, Bergstr.

30 malih stanovanj z eno sobo in kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v bližah Stofla. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. nadstr. od 1—2 in 5—7 pop.

Urar F. Pertot Trst ulica della Torre bianca Prodaja srebrne ure od 3 gld. naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor sten-skih ur, reglatorjev i. t. d. Popravlja vsako-vrstne ure po jako zmerni ceni.

Tovarna za cementne plošče
ANDREJ STOLFA
Trst. — ulica dell'Industria št. 1. — Trst.

Cementne plošče uredene od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm po K 2.— □ m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.